

Asia: VN/6802/2020

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö arviomuistiosta digitaalisen henkilöllisyyden kehittämiseksi

1) Kommentit arviomuistiossa esitetystä tulevaisuuden visiosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

SOSTE yhtyy siihen arviomuistiossa esitettyyn näkemykseen, että yhteiskunnan painopiste on muuttumassa. Digitaaliset toiminnot lisääntyvät, digitaaliset palvelukanavat tulevat käytetyimmiksi ja myös kansalaisyhteiskunnan toiminta painottuu entistä enemmän verkkoon. Valtiojohton tavoitteena on jo vuosia ollut digitaalisten palvelujen ensisijaisuus ja digipalvelulain nojalla viranomaisilla on velvollisuus mahdollistaa sähköinen asiointi kaikissa viranomaisen toimialaan ja toimivaltaan kuuluvissa asioissa. Ihmisten perusoikeuksien toteutuminen on muodostumassa enenevästi riippuvaiseksi heidän kyvystään ja mahdollisuuksistaan käyttää digitaalisia palveluja ja hyödyntää digitaalisia toimintatapoja.

2) Kommentit arviomuistiossa esitettyyn toiminnalliseen ratkaisuun

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

SOSTE pitää tärkeänä arviomuistion esiin nostamaa perusoikeusnäkökulmaa, mukaan lukien digitaalisten palvelujen ja toimintojen yhdenvertainen saatavuus ja käytettävyys. Digitaalista identiteettiä kehitettäessä tulee ottaa huomioon se, että digipalvelulaissa asetettujen saavutettavuusvaatimusten täyttyminen ei riitä täyttämään kaikkien ihmisten tarpeita. Eri tavoin toimintarajoitteiset henkilöt tarvitsevat digitaalisten palvelujen käyttämiseen myös henkilökohtaista apua tai mahdollisuutta antaa jonkun toisen toimia puolestaan. Nämä tulee pystyä toteuttamaan tietoturvallisesti ja palvelunkäyttäjän mahdollisesti puolestaan toimimiselle asettamien rajoitusten mukaisesti.

3) Kommentit arviomuistion sisältämästä oikeudellisesta arviosta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

SOSTE katsoo, että julkisen vallan tulee turvata kaikille mahdollisuudet ja välineet sähköiseen asiointiin osallistumisoikeuksien, hyvän hallinnon ja yhdenvertaisuuden nimissä. Näin tehdessään valtio ei pyri harjoittamaan voittoa tuottavaa toimintaa, vaan suorittaa väestöään kohtaan tärkeää yhteiskunnallista tehtävää. SOSTE yhtyykin arviomuistion alustavaan näkemykseen, ettei EU:n

valtioneuvoston- tai kilpailusääntely aseta esteitä tämän tehtävän toteuttamiselle esimerkiksi muistiossa esitetyin tavoin.

4) Muut kommentit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kaavailtuun mobiilihenkilökorttiin liittyen SOSTE kannattaa ajatusta laajemman arvion tekemisestä henkilöllisyyden osoittamisen erilaisista tavoista, luotettavuudesta ja sääntelystä yhteiskunnan eri osa-alueilla. Arvioitavaksi tulisi henkilöllisyyden osoittaminen kokonaisuutena, sekä fyysisessä että sähköisessä asiointissa. Tietosuojan, tietoturvan ja tiedon hallintaan liittyvien kysymysten tulisi olla olennaisia arvioinnissa käsiteltäviä asioita.

Väätäjä Kirsi
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry